

Book Review บทวิจารณ์หนังสือ

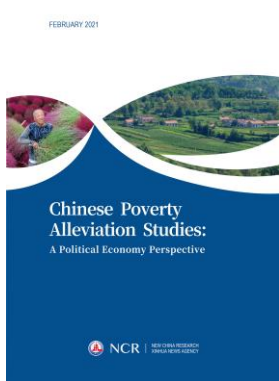
ศุภกร คนคล่อง¹

สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

333 หมู่ 1 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

อีเมล suppakorn.kho@mfu.ac.th โทรศัพท์ 0-5391-6693

NCR. (2021). Chinese Poverty Alleviation Studies:
A Political Economy Perspective. Beijing: Xinhua News.

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศไว้ว่าภายในปี ค.ศ. 2020 จะขจัดความยากจนให้หมดไปจากประเทศ และสร้างสังคมมีกิน-มีใช้อย่างรอบด้าน พร้อม ๆ กับการสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี ฉบับที่ 13 ช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศจีนได้ขับเคลื่อนนโยบาย แนวทาง และกลยุทธ์ต่าง ๆ มากมายในการต่อสู้กับความ

---

¹ อาจารย์ประจำ

ยากจนอย่างจริงจัง ด้วยการทุ่มเทกำลังและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ประเทศจีนได้สร้างความมหัศจรรย์บนหน้าประวัติศาสตร์การขจัดความยากจนของมนุษย์ทั่วโลก ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ประเทศจีนสามารถทำให้ประชากรกว่า 50 ล้านคนหลุดพ้นจากความยากจนได้สำเร็จตามที่ได้เคยประกาศไว้

Chinese Poverty Alleviation Studies: A Political Economy Perspective โดยหน่วยงาน New China Research (NCR) เป็นหนังสือที่กล่าวถึงประสบการณ์การต่อสู้กับปัญหา ความยากจนของประเทศจีนภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การเมือง พร้อมทั้งนำเสนอแนวปฏิบัติ วิธีการ และกลยุทธ์ในการดำเนินการต่อสู้กับปัญหาความยากจน เนื้อหาภายในหนังสือเล่มนี้ นำเสนอประสบการณ์การปฏิบัติการจริง ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศจีน มากล้นกรอง และเรียบเรียงผ่านมุมมองแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ของผู้บริหารประเทศและนักวิชาการ จนยกระดับให้กลายเป็นศาสตร์ความรู้ที่เรียกว่า “Chinese Poverty Alleviation Studies” เพื่อเป็นการแบ่งปันประสบการณ์ของประเทศจีนแก่นานาประเทศทั่วโลก โดยหนังสือดังกล่าวมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ส่วน ซึ่งจะพาผู้อ่านไปพบกับทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศจีน เป็นการเปิดมุมมองที่จะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคความยากจนของ
ประเทศจีน

สำหรับส่วนแรกปรากฏวาทะที่มีนัยสำคัญต่อการแก้ไข
ปัญหาคความยากจนของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ระบุว่า “การแก้ไขปัญหาค
ความยากจนคือปัญหาในระดับประเทศ การแก้ไขปัญหาคความยากจน
ยกระดับคุณภาพชีวิต ก้าวสู่สังคมที่มั่งคั่ง คือหน้าที่พื้นฐานของการ
ปกครองระบบสังคมนิยม และเป็นปณิธานที่สำคัญของพรรค” โดย
ในเนื้อหาของส่วนที่หนึ่ง จะพาผู้อ่านย้อนไปในช่วงปีค.ศ. 1840
กล่าวถึงพัฒนาการของนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคความ
ยากจนของประเทศจีน กอปรกับแนวทางการดำเนินการในปัจจุบัน
ชี้ให้เห็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของการเกิด “Chinese Poverty Alleviation
Studies” ขึ้น ตลอดจนนำเสนอแนวคิดของผู้นำประเทศที่มีต่อการ
แก้ไขปัญหาคความยากจน เพื่อเน้นย้ำให้ผู้อ่านเห็นว่าการแก้ไขปัญหาค
ความยากจนที่แท้จริงนั้น ต้องมาจากการให้ความสำคัญและการลงมือ
ทำจริงจากระดับผู้นำประเทศ ส่วนถัดมากล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติ
จริงในการแก้ไขปัญหาคความยากจนของประเทศ และปรากฏ
แนวความคิดหลากหลายรูปแบบที่ประเทศจีนใช้ในการแก้ไขปัญหาค
ความยากจน ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจกระบวนการ ลำดับขั้นตอนการ
ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคความยากจน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิด “การแก้ไขปัญหาคอย่างตรงจุดทั้ง 6

ประการ” และที่สำคัญการนำเสนอเนื้อหาในส่วนนี้มีการใช้รูปภาพ และแผนภูมิมาประกอบ ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจได้โดยง่าย

ส่วนที่สามเป็นส่วนที่นำเสนอการบูรณาการแนวคิดของ เศรษฐศาสตร์การเมือง มาปรับใช้ในการพัฒนาแนวทางหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยวาทีสำคัญของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงที่ปรากฏในส่วนหน้านั้น กล่าวว่ “การจะแก้ไขปัญหาความยากจนให้เด็ดขาด จะต้องประกอบมาจากการทำงานที่มิตลาดที่มีประสิทธิผล และรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน” ซึ่งเนื้อหาภายในบทนี้แสดงให้เห็นบทบาทที่ชัดเจนของหน่วยงานรัฐที่เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาความยากจน ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์สถานการณ์จริง และสภาพการณ์จริงของเศรษฐกิจของประเทศ และส่วนสุดท้ายกล่าวถึงแนวทางการแบ่งปันประสบการณ์การแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศจีนสู่ต่างประเทศ โดยมีการนำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจ คือ แนวคิด “5D” ที่อธิบายถึงแนวทางการดำเนินงานก่อนที่ จะนำประสบการณ์ของประเทศจีนไปปรับใช้ เนื่องจากในแต่ละประเทศนั้นมีสถานการณ์ของประเทศที่แตกต่างกัน อาจทำให้วิธีการที่ประเทศจีนใช้นั้นไม่ประสบผลสำเร็จในบางประเทศ ทั้งนี้ แนวคิด “5D” ประกอบด้วย Determined Leadership / Detailed Blueprint / Development Oriented / Data-based Governance และ Decentralized Delivery ซึ่งจะช่วยเป็น

แนวทางให้ประเทศเหล่านั้นได้วิเคราะห์และทำความเข้าใจกับบริบท
ของตนเอง ก่อนที่จะนำประสบการณ์ของประเทศจีนไปปรับใช้

กล่าวคือ หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับ
ประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน
การอ่านหนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงองค์ประกอบทางทฤษฎี
และแนวความคิดของการแก้ไขปัญหาความยากจน ตลอดจนเข้าใจถึง
แนวทางปฏิบัติ และประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นของประเทศจีน และ
เป็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนเป็นอย่างมากว่า การแก้ไขปัญหาความ
ยากจนจะต้องเกิดจากการคิด วิเคราะห์ และวางแผนเป็นอย่างดี ไม่
เพียงแต่ออกนโยบายเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์เฉพาะหน้าเท่านั้น